

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Het Hummelhuus

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 25 maart 2019

Samenvatting

Samenvatting

De inspectie heeft op 11 februari 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf Het Hummelhuus (hierna: peuterspeelgroep Het Hummelhuus). Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal) achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de voorschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en voorschoolse educatie 2019. De peuterspeelgroep maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

De pedagogisch medewerkers werken met een programma waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. Bovendien is er op de peuterspeelgroep aandacht voor de speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leraar van groep 1 van de basisschool. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op de peuterspeelgroep en dat

Kinderopvangorganisatie: Stichting
Spelenderwijs IJsselgraaf

LRK-nummer: 119085707

Totaal aantal doelgroeppeuters: 7

hun kind er met plezier naar toe gaat.

De leiding van de peuterspeelgroep kijkt in hoeverre de peuters zich voldoende hebben ontwikkeld voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan. Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers veel verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen. We zien dat de pedagogisch medewerkers er te weinig voor zorgen dat de peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets nog moeilijk vinden. Ze kunnen daarbij meer rekening houden met de verschillen tussen de peuters.

De leiding van de peuterspeelgroep maakt geen plan waarin staat wat goed gaat en wat verbeterd kan worden. Dit is in ontwikkeling.

De leiding en de pedagogisch medewerkers vragen nog niet aan ouders hoe zij vinden dat het gaat. Ook staat op de website van Het Hummelhuus nauwelijks informatie over de voorschoolse educatie en de plannen die er zijn. Dit kan beter.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op de peuterspeelgroep Het Hummelhuus.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, de kwaliteitsfunctionaris, de vve-coördinator en de operationeel manager. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de operationeel manager van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het

vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- Kan beter
 - Voldoende
 - Goed
-

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op de peuterspeelgroep Het Hummelhuus.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Het Hummelhuus als voldoende. De meeste standaarden zijn voldoende.

Context

Het Hummelhuus is sinds 4 jaar gehuisvest in hetzelfde gebouw als basisschool De Wetelaar. Samen vormen zij een integraal kindcentrum.

Na een aantal onrustige jaren met wisselingen in de houder kinderopvang, lijkt de rust nu teruggekeerd. De huidige operationeel manager is sinds een half jaar aan de peuterspeelgroep Het Hummelhuus verbonden.

Het aantal peuters in de gemeente Doesburg is de afgelopen jaren sterk teruggelopen. Momenteel zijn er 30 peuters op de locatie, waarvan 7 een vve-indicatie hebben. Op de dag van het onderzoek waren er 10 peuters aanwezig, waarvan 5 met een vve-indicatie. De peuters krijgen op drie dagdelen per week een aanbod.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 1 februari 2019 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op Het Hummelhuus.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•		
OP6 Samenwerking		•	

OP1. Aanbod

De standaard 'Aanbod' waarden we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers van de peuterspeelgroep Het Hummelhuus gebruiken een integrale vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. Voor de muzikale ontwikkeling krijgen de peuters elke twee weken muziekles van een vakdocent. We constateren dat de pedagogisch medewerkers doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Het aanbod bereidt de peuters in voldoende mate voor op de start in groep 1 van de basisschool.

In de inrichting van de ruimte zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt. Ook zijn er spel- en leermaterialen aanwezig die passen bij het thema. Wel zien we mogelijkheden voor een volgende stap. De pedagogisch medewerkers kunnen meer (levens)echte materialen toevoegen waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen. De pedagogisch medewerkers vinden dit zelf ook. Zij volgen momenteel een scholing waarbij onder andere aan de orde komt hoe zij de hoeken uitdagender kunnen inrichten.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard 'Zicht op ontwikkeling' waarden we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument en met peupertoetsen. Ze

gaan na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen zijn. Ze benutten daarbij de informatie van ouders die ze tijdens de intake en tijdens gesprekken ophalen. Als ze zich zorgen maken over de ontwikkeling van een peuter maken zij een handelingsplannetje. De pedagogisch medewerkers bespreken de uitkomsten van de observaties en de toetsen op vaste momenten in het jaar met ouders. Indien nodig schakelen ze de hulp in van externe zorgaanbieders, zoals de kindfysiotherapie en de logopedie.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is het planmatig benutten van de informatie over de ontwikkeling van de peuters. De voorschool gebruikt de observatiegegevens nog niet in een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod. Tijdens de observatie hebben we te weinig gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd. De standaard 'Pedagogisch-educatief handelen' waarden we als kan beter.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. Ze maken actief gebruik van de dagritmekaarten. De peuters mogen soms, ter voorbereiding op de basisschool, zelf kiezen in welke hoek ze willen spelen. Verder zorgen de pedagogisch medewerkers dagelijks voor afwisselende activiteiten in een grote kring, voor vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn. Ze geven de peuters complimentjes en stimuleren de zelfstandigheid van de peuters.

Naast deze positieve punten ten aanzien van het pedagogisch handelen, zien we in het educatief handelen mogelijkheden voor verbetering. Tijdens de observatie zagen we te weinig dat de pedagogisch medewerkers de instructies, spelbegeleiding, opdrachten en tijd afstemmen op de behoeften van groepjes en individuele peuters. Doordat er geen sprake meer is van tutoring van deze leerlingen door een externe, ligt dit nu bij de pedagogisch medewerkers zelf.

De instructie kan tevens aan kwaliteit winnen door meer voor te doen wat de bedoeling is, zodat de peuters het vervolgens na kunnen doen. Ook kunnen de pedagogisch medewerkers vaker nagaan of de peuters

de opdrachten begrijpen en of ze daarmee hun doelen gehaald hebben. Tot slot zien we ook mogelijkheden om de interactie te versterken. Daarmee bedoelen we zowel de interactie tussen de pedagogisch medewerker en de peuters als de interactie tussen peuters onderling.

OP6. Samenwerking

De standaard 'Samenwerking' waarderen we als voldoende.

De leiding van de peuterspeelgroep en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisschool door informatie over de doelgroeppeuters uit te wisselen. De peuterspeelgroep geeft daarbij door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang hij/zij dit gevolgd heeft. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Voor de doelgroeppeuters is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens.

De peuterspeelgroep en de basisschool zorgen bovendien voor een doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie. Er is een doorgaande lijn in het aanbod en de zorg en begeleiding. Ook volgen de pedagogisch medewerkers samen met de leraren van de onderbouw van de basisschool gezamenlijke scholingen.

De pedagogisch medewerkers informeren ouders voldoende over het thema, vooral door middel van themabrieven. Daarbij geven ze ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen. De pedagogisch medewerkers maken bewuste keuzes in wat ze wanneer met ouders communiceren. Ze houden daarbij rekening met de achtergrondkenmerken van de ouderpopulatie. Een volgende stap voor de voorschool kan zijn om deze kenmerken te beschrijven en periodiek bij te stellen, zodat zij de activiteiten voor ouders daarop goed kunnen afstemmen.

De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter. Met behulp van de bibliotheek (Boekenpret) krijgen de peuters wekelijks nieuwe boekjes mee naar huis, hetgeen ouders stimuleert thuis voor te lezen. Ook begint de peuterspeelgroep in maart opnieuw met het programma 'vve-thuis' waarbij de ouders bij elk thema een tas vol materialen mee krijgen en bijeenkomsten bijwonen waarin zij een toelichting krijgen.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten		•	

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard 'Ontwikkelingsresultaten' waarden we als voldoende.

De peuterspeelgroep weet of de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan. De pedagogisch medewerkers brengen dit voor elke peuter en voor de groep als geheel in beeld. De uitkomsten op het gebied van taal delen zij ook met de gemeente.

Een volgende stap voor de peuterspeelgroep kan zijn om ook doelen te formuleren op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passend zijn bij de kenmerken van de kindpopulatie.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	•		
KA2 Kwaliteitscultuur			•
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard 'Kwaliteitszorg' waarden we als 'kan beter'.

De houder van de peuterspeelgroep heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie wil bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op en heeft dit recent als voldoende beoordeeld.

De leiding van de peuterspeelgroep evalueert echter nog niet via een cyclische werkend systeem van kwaliteitszorg of alle doelstellingen uit haar (pedagogisch) beleidsplan zij behaald. Er worden op basis van evaluaties nog geen planmatige, doelgerichte maatregelen genomen. Wel vinden we het positief dat de leiding in beeld heeft of de peuters voldoende worden voorbereid op de basisschool.

Als onderdeel van de kwaliteitszorg brengt de leiding samen met de vve-coördinator regelmatig het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld. De vve-coördinator treedt op als coach. De pedagogisch medewerkers krijgen ook terug wat ze al goed doen en wat beter kan. Op locatieniveau wordt nog niet in beeld gebracht wat goed gaat en beter kan. Hier liggen mogelijkheden voor een volgende stap.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard 'Kwaliteitscultuur' waarderen we als goed.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij veel verschillende scholingen om hun kennis en vaardigheden te versterken. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren. De pedagogisch medewerkers leren van en met elkaar en wisselen ook kennis en ervaringen uit met de andere pedagogisch medewerkers in de gemeente Doesburg en bij Splenderwijs.

De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. De pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. Ook zijn de pedagogisch medewerkers reflectief op hun eigen handelen en ze gaan direct aan de slag met punten die beter kunnen. Daarbij hebben ze hoge ambities; ze streven ernaar nieuwe dingen goed te kunnen en vervolgens te implementeren.

We constateren dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling tussen de pedagogisch medewerkers, de vve-coördinator en de locatieleiding.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard 'Verantwoording en dialoog' waarderen we als voldoende.

De leiding van de peuterspeelgroep verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad, maar ook over de resultaten. We zien ook dat de voorschool de basisschool betreft bij de ontwikkeling van haar (scholings)beleid.

De verantwoording naar buiten kan verbeterd worden door meer te communiceren over wat er op de peuterspeelgroep Het Hummelhuus gebeurt. Dit geldt zowel voor de kwalitatieve informatie over het gevoerde vve-beleid richting de gemeente, maar ook richting de

ouders. Aan ouders wordt nog niet gevraagd wat zij vinden dat goed gaat en beter kan. Op de website van Spelenderwijs en van de school is op dit moment bovendien nauwelijks informatie te vinden over Het Hummelhuus. De nieuwe leiding van Het Hummelhuus is van plan dit op te pakken.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Dank voor uw inspectie op onze peuterspeelgroep Hummelhuus en het toesturen van uw rapportage. Het verheugd ons te lezen dat u positief oordeelt over onze werkwijze, onze aandacht voor de speelhoeken en ons thematische aanbod aan de peuters waardoor zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Ook waardeert u de sfeer op de groep, de samenwerking tussen de collega's en de mate van tevredenheid van de ouders. We werken aan een goede overdracht naar groep 1 van de basisschool en werken continu aan het verbeteren van de pedagogische kwaliteit.

U geeft ons ook enkele aandachtspunten die verbeterd kunnen worden. Wij herkennen deze aandachtspunten en hebben al een aantal acties in gang gezet. Zo volgen de pedagogisch medewerkers op 20 maart a.s. een scholing Planmatig werken aan doelen. Tijdens deze training worden onderstaande onderwerpen besproken:

1. Differentiatie (binnen het aanbod via het thema) en extra ondersteuning.
2. Observeren, registreren, analyseren, evalueren en toetsen komen aan bod.
3. Hoe organiseren wij de kleine kring en wat is de inhoud.
4. Hoe bied je extra ondersteuning/VVE?
5. Op welke manier maak je een eenduidige dag- weekplanning?
6. Hoe maken we de koppeling planmatig werken aan doelen.
7. Hoe zichtbaar is onze extra ondersteuning/VVE en begeleiding aan kleine groepjes?
8. Hoe wordt deze cyclus inzichtelijk.

Na afloop van deze training zal de leiding van SpelenderWijs samen met het team van Hummelhuus een verbeterplan opstellen en regelmatig de voortgang bespreken en evalueren.

Ten aanzien van het meten van de tevredenheid onder de ouders: tijdens het intake gesprek met nieuwe ouders, maken we meteen een afspraak voor een evaluatie van de eerste 2/3 maanden. Tijdens de evaluatie vragen we aan ouders hoe zij vinden dat het gaat op de PSG. Met drie jaar is er ook weer tijd voor een ouder gesprek. Dit is terug te lezen in het kind dossier.

Inmiddels zijn wij bezig met het optimaliseren van de informatie op onze website voor ouders. Zo wordt het algemeen pedagogisch beleid geactualiseerd en worden de pedagogische werkplannen inclusief ons aanbod over de voorschoolse educatie, binnenkort op onze website geplaatst.